

GJERN LOKALTV

din lokale nyhedskilde

VIDEOKURSUS - du har et tvstudie i lommen

1. Indledning

En moderne mobiltelefon/tablet indeholder både et godt videokamera, en ok lydoptager og et godt redigeringsprogram. Man kan i dag lave en helt færdig film, blot ved at bruge telefonen og/eller tabletten.

Kurset her tager udgangspunkt i iPhone/iPad. Jeg har ingen/minimal erfaring med android systemerne, men ved dog så meget, at hvad der findes i iOS findes temmelig sikkert tilsvarende i android apparater.

2. Udstyret

2.1. **Kameraet** på iPhone er siden iPhone 6 SE blevet så godt, at det kan bruges. Kvaliteten er helt OK, i hvert fald til netbaseret publikation (Vimeo, YouTube). De nyeste kameraer er helt suveræne og ligger i dag næsten på niveau med semi-profs udstyr. Naturligvis er der væsentlige forskelle i lysfølsomhed, indstillingsmuligheder og fremfor alt objektivmuligheder. Men f.eks. til GLTV kan man sagtens lave højkvalitets programmer med iPhone.

2.2. **Lyd** delen er lidt mere problematisk, ikke pga. optagekvaliteten, men pga. mikrofonen. Her kan det være nødvendigt at ty til andre værktøjer, men hvis man tænker sig lidt om, og kreativt, kan man komme langt uden ekstra hjælpemidler.

2.3. Ekstraudstyr.

2.3.1. *Stativer.* Det kan varmt anbefales at bruge en eller anden form for stativ til telefonen.

Fra de helt primitive små fotostativer med en enkel klemmanordning, til et regulært fotostativ.

Med en såkaldt gimble kan man lave helt fantastisk rolige og glidende optagelser.

I øvrigt kan et par gamle mikrofonstativer el.lign. være nyttige.

2.3.2. *Lys.* Lysfølsomheden er iPhonens akilleshæl. Optagelser bliver bedst i dagslys eller rimelig stærkt kunstlys. Telefonkameraets evne til at registrere bevægelse er direkte afhængig af lysmængden. Men en reflektorskærm kan være nyttig. Kræver en person til at holde den.

2.4. **Redigering.** iPhone (og iPad) kommer med alt hvad du skal bruge til redigering. Ingen ekstra udgifter her. *iMovie* hedder videoredigeringsprogrammet, og lyden kan snittes til i *Garageband*.

Man kan godt klare sig med iPhone, specielt de lidt nyere modeller med større skærme, men det er lidt småt, specielt hvis man har store fingre ;-)

iPad'en er fortrinlig til at redigere på. Den er større og redigeringsfunktionerne er tilrettelagt lidt mere overskueligt pga. af den større plads på skærmen.

Men som sagt, det *kan* lade sig gøre på en iPhone – tag det som en udfordring :-)

3. Optageteknik

3.1. REGEL NUMMER 1!

Man skal ALTID optage i *landskabsformat* (*bredden er længere end højden*) Det kaldes i øvrigt 16:9 format. Efterhånden ser man godt nok flere videoer, hvor selve optagelsen er foretaget i *portræt- eller højformat*. Det er en vane fra fotografering, hvor man netop ofte bruger formatet til portrætter, men det *er* en uskik ved video. Skærmen det skal vises på i den sidste ende er jo lavet i forholdet 16:9, og der bliver derfor et udfyldningsproblem. Det ses dog efterhånden løst af en sløret udgave af filmen (eller noget andet) i baggrunden. (*Jeg synes det er en uskik, men jeg er jo også bare "en gammel jazz-fidus!"*)

3.2. REGEL NUMMER 2!

Hold kameraet stille! Beslut dig for, hvad du vil filme, og gør så det! Beslut dig derefter for et andet POV (*point of view*) og film så det! *Panorering* – hvor du bevæger kameraet langs horisonten – og *tiltning* – hvor du bevæger kameraet oppefra og ned eller modsat – skal bruges med omtanke, for at opnå en bestemt effekt. Det er ABSOLUT FORBUDT at "male med kameraet" altså at køre det fra side til side og op og ned eller – endnu værre – en kombination af det hele. Det signalerer ubeslutsomhed, forvirring, og giver publikum et ubehag der kan, i ekstreme tilfælde, udvikle sig til transportsyge!

Det samme gør sig gældende for *zoom*. Nu er zoom-funktionen ikke særlig kraftig på en telefon – højst 2X – så den er det ikke meget effekt i, andet end lige til at beskære billedet lidt (men pas på: det går ud over opløsningen, specielt i kunstlys). Tag hellere at flytte dig. Lav din optagelse, stop, og gå så tættere på, og lav din optagelse. Du behøver ikke nødvendigvis at stoppe optagelsen bogstaveligt, du kan udmærket lade kameraet køre medens du flytter dig, *men husk at klippe flytningen væk i redigeringen!*

3.3. REGEL NUMMER 3!

Gør plads til saksen! Lad der gå ca. 10 sek. fra du trykker på start til scenen starter, og ligeså lad der gå 10 sek. efter scenen er færdig inden du trykker på stop. Så får du det hele med og det bliver betydeligt lettere at klippe. Naturligvis vil man i redigeringen klippe "hårdt" en gang imellem, men overlad det til klipperen (også selv om det er dig selv). Det kan være meget frustrerende for en klipper ikke at have nok materiale!

Lav scenerne lange nok. Dvæl gerne lidt længere. Hvor ofte har jeg ikke som klipper siddet og ærgret mig over, at min fotograf – ofte mig selv ;-) – ikke giver mig tid til at "gøre scenen færdig". "Der er råd for den pølse der er for lang", den kan du skære af, det er noget nær umuligt at gøre den længere!!!

Og husk så at lave godt med **indstiksbilleder** også kaldet *cutaways*. Dem har man som klipper ofte brug for til at "skjule" et klip, hvis man f.eks. skal skære noget væk fra et interview. De kan også bruges som "pølseforlængere", især – og det bør de – hvis de handler om noget relevant i forhold til interviewet, eller hvad det nu er.

3.4. KOMPOSITION

Min far, som var prof fotograf, sagde altid, at hvis man ikke kunne lave et godt billede med et simpelt "box-camera", så ville al teknologi i hele verden ikke kunne hjælpe en.

Storm P sagde: "Det er utroligt, så godt man kan spille på en dårlig violin – og omvendt!"

3.5. DISTRAKTIONER

Vær opmærksom på “resten af billedet”

Dette eksempel er i øvrigt også et eksempel hvordan autofocus kan blive snydt. Lodrette streger i baggrunden får AF til at stille skarpt på dem.

3.6. Se i øvrigt f.eks <https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog> for at lære mere om komposition mm.

3.7. Noget om aksen mellem to personer, og nakkeskud.

3.7.1. Når du filmer to personer i samtale må du ikke krydse linien mellem de to personer, når du klipper fra den ene til den anden. Det skaber forvirring.

3.7.2. Når to personer sidder overfor hinanden, er det en god idé at filme den ene person hen over skulderen eller nakken (deraf betegnelsen *nakkeskud*). Det gør den person med ryggen til nærbærende.

4. LYS

4.1. **Dagslys.** Pas på modlys, og meget stærkt sollys der giver store kontraster mellem lyks og skygge.

Men modlys kan også give rigtig flotte billeder!

4.2. Problemer med korn ved for lidt lys.

4.3. Kunstlys. Hvidbalance/farvetemperatur. Brug et stykke hvidt A4 papir til at "vise" kameraet hvad der er hvidt. Eller brug AWB, automatic white balance, hvis kameraet har det.

4.4. Noget om belysningsteknik og refleksskærme.

5. LYD

5.1. REGEL NUMMER 1!

Undgå vind! Vindstøj er næsten umulig at fjerne, fordi den er så bredspektret, og det kræver DYRT programmel at fjerne støj fra et lydspor.

Brug hovedtelefoner så du kan høre hvordan kvaliteten af optagelsen er.

GÅ I LÆ, evt. kan det klares ved blot at dreje sig væk eller gå bag om et hushjørne. Hvis ikke det kan lade sig gøre så lav din taktik om og indspil, det der skal indspilles udendørs og læg derefter en *voice-over* på bagefter.

5.2. Vær i det hele taget opmærksom på baggrundsstøj: trafik, folk der snakker, børn der leger, en maskine der kører, f.eks. køleskab i baggrunden. Gå tættere på den person du filmer, eller bed folk om at være stille, eller flyt et andet sted hen. Andre klassiske støjklender, som man ikke bemærker i situationen er lysstofrør, ventilationsanlæg, ventilatoren fra videoprojektoren osv. I mange tilfælde *kan* det fjernes, men det kræver dyrt programmel og ekspertise.

5.3. Brug evt. en ekstra lydoptager. Det kan være en speciel optager som f.eks *Zoom H2*, eller blot en anden telefon.

